

การเพาะเลี้ยงอึ่งปากขวด

ลักษณะโดยทั่วไป

อึ่งปากขวด อึ่งเพ้า หรืออึ่งโกรก จะมีลักษณะลำตัว อ้วนหนาหัวสั้น ปากแคบหูและหนวดตาเล็ก ขาสั้น ตัวสีเทาดำ ข้างลำตัวมีจุดสีเหลืองขนาดเล็กกระจายทั่วไป ท้องมีสีขาวครีมเท่าหลังมีลักษณะพิเศษ โดยเท่าหลังแผ่ออกในลักษณะกลมรีมีความแข็งแรง ใช้สำหรับขุดดิน ในการฝังตัว โดยเอาก้นลงแล้วใช้เท่าหลังขุดดินให้เป็นรูฝังตัว

ลักษณะ IWF

อึ่งปากขวดจะมีความแตกต่างของเพศผู้และเพศเมีย ดังนี้

IWF พู

- ลำตัวมีสีดำเข้ม
- ลำตัวจะยาวกว่าตัวเมีย
- ลำตัวมีขนาดเล็ก
- ข้างตัวมีลายดำจุดขาว

IWF เมีย

- ลำตัวมีสีเทาดำ
- ลำตัวสั้นกว่าตัวผู้
- ลำตัวมีขนาดใหญ่
- ข้างตัวมีลายจุดขาวอมเหลือง

การเพาะเลี้ยงอิงปากขวด

การเตรียมบ่อสำหรับเพาะพันธุ์อิงปากขวด

บ่อที่ใช้เพาะเลี้ยงควรเป็นบ่อซีเมนต์ขนาด 6x8 เมตร โดยใช้อิฐบล็อกก่อเป็นผนังให้มีความสูง ประมาณ 90 เซนติเมตร (อิฐบล็อก 4 ก้อน) แล้วฉาบให้เรียบเพื่อป้องกันการปนหลบหนีของอิงปากขวด ใช้ไม้ไผ่ทำเป็นโครงหลังคาใช้สแลนที่พรางแสง พื้นบ่อควรเป็นดินทรายละเอียดหนาประมาณ 50 เซนติเมตร และควรเป็นทรายที่ได้จากธรรมชาติ ไม่ควรเป็นทรายที่ใช้ก่อหรือฉาบ (ทรายก่อสร้าง) โดยปกติอิงปากขวดจะฝังตัวอยู่ในทรายลึกประมาณ 20-30 เซนติเมตร อ่างที่ใช้ในการฟักไข่เป็นอ่างดินเผา เส้นผ่าศูนย์กลาง 50-60 เซนติเมตร และวางในบ่อ

พ่อแม่พันธุ์

พ่อแม่พันธุ์อิงปากขวดสามารถหามาได้ 2 ทาง คือ

1. หาได้จากธรรมชาติ ควรรวบรวมในช่วงเดือนพฤษภาคม เพาะในเดือนนี้อิงปากขวด จะมีความสมบูรณ์เพศ พร้อมทั้งจะผสมพันธุ์ และตัวเมียจะมีไข่เต็มท้อง

2. คัดเลือกจากการเพาะเลี้ยงในฟาร์ม ควรคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์อิงปากขวด ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 6 เดือนขึ้นไป เพราะอิงปากขวดจะเข้าวัยเจริญพันธุ์เมื่อมีอายุได้ 6 เดือน โดยเลือกจากตัวที่มีความแข็งแรง มีร่างสมส่วนลำตัวไม่มีบาดแผล การเพาะพันธุ์ ใช้พ่อแม่อิงปากขวดในอัตรา 1 : 1 จำนวน 1-2 คู่ นำมาขังรวมกันในอ่างฟักไข่ โดยใส่น้ำประมาณครึ่งหนึ่งของอ่างแล้วใช้อวนคลุมทับปากอ่างหลังจากผสมพันธุ์ประมาณ 11-12 ชั่วโมง อิงปากขวดจะวางไข่เต็มพื้นที่อ่าง หลังจากนั้นจึงแยกเอาพ่อแม่พันธุ์ออก แม่พันธุ์ 1 ตัวจะวางไข่ประมาณ 10,000 ฟอง มีอัตราเหลือรอดประมาณ 70 % ไข่ใช้เวลาฟักออกเป็นตัว (ลูกอ๊อด) ประมาณ 24 ชั่วโมง และในขณะที่ผสมพันธุ์ควรหาภาชนะปิดอ่างไม่ให้มีแสงสว่างเข้าถึง

การเพาะเลี้ยงอึ่งปากขวด

การอนุบาลลูกอ๊อด

ลูกอ๊อดใน 3 วันแรกไม่ต้องให้อาหาร ในวันที่ 4 จึงเริ่มให้ไข่แดงต้มสุกวันละ 1 ครั้ง เวลาเย็น ปริมาณไข่แดงต้มสุก 1 ฟอง ใช้เลี้ยงลูกอ๊อดได้ 7 วัน จากนั้นจึงเปลี่ยนมาเป็นอาหารลูกปลาตุก ในอัตราส่วน 100 กรัมต่อ 1 อ่าง ลูกอ๊อดจะพัฒนาจนเป็นตัวอึ่งปากขวดที่สมบูรณ์ประมาณ 28 - 60 วัน แล้วจึงเพิ่มปริมาณระดับน้ำให้ปริ่มขอบอ่าง เพื่อให้อึ่งปากขวดสามารถออกจากอ่างฟักไปอาศัยบริเวณบ่อเลี้ยงโดยการฝังตัวในพื้นทราย

การอนุบาลลูกอึ่งปากขวด

เมื่ออึ่งปากขวดออกจากอ่างมาฝังตัวในทรายแล้ว ก็ไม่ต้องมีอาหารหรือให้อาหารอีก ลูกอึ่งปากขวดจะจับแมลงในธรรมชาติเป็นอาหาร พื้นที่บ่อไม่ต้องทำความสะอาด ปล่อยให้วัชพืชขึ้นตามธรรมชาติ และเมื่อเลี้ยงลูกอึ่งปากขวดไปได้ประมาณ 6 เดือน จะได้ขนาดประมาณ 25 ตัว / กิโลกรัม จึงเริ่มทยอยจับอึ่งปากขวด การจับอึ่งปากขวดมี 2 วิธี คือ

1. การเลียนแบบธรรมชาติ โดยการติดตั้งแผ่นสังกะสีบนหลังคาแล้วใช้น้ำฉีดพื้นที่แผ่นสังกะสีเลียนแบบฝนตก อึ่งปากขวดที่ฝังตัวอยู่ในทรายจะออกมาให้จับ

2. การปล่อยให้หน้าท่วมพื้นที่ อึ่งจะขึ้นมาบริเวณผิวน้ำ สามารถคัดขนาดได้ตามต้องการ

การเพาะเลี้ยงอิงปากขวด

ศัตรูอิงปากขวด

ศัตรูของอิงปากขวดในธรรมชาติมีมาก เช่น
นกเค้าแมว นกกะปูด งู หนู สุนัข แมว และมด

ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงอิงปากขวดต่อบ่อ

1. ค่าบ่อ ขนาด 6 x 8 เมตร		
พร้อมอุปกรณ์ 1 บ่อ	3,800	บาท
2. อาหารปลาตุก 2 กระสอบ	400	บาท
3. พ่อแม่พันธุ์ 2 คู่	100	บาท
รวมต้นทุนทั้งหมด	4,300	บาท

จุดคุ้มทุนต่อบ่อ

เลี้ยงอิงปากขวด 7,000 ตัวต่อบ่อ จะได้อิงปลาตขวด
หนัก 280 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 80 บาท จะได้เงิน
จำนวน 22,400 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วจะเหลือกำไร
18,100 บาท

